

Uus töötaja Marge Marjak

Alates eelmise aasta novembrist töötab ÜMO-s projektijuht Marge Marjak. Marge on metsaga kokku puutunud lapsest saati. Isa oli jahimees ning tema kõrvalt õppis ta metsast üht-teist ning ka keskkool oli looduskallakuga. Nüüdseks on ta ise juba 13 aastat tegelenud jahipidamisega. Marge on lõpetanud Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli sekretäritöö eriala. Praegu õpib ta Lääne-Viru Rakenduslikus Kõrgkoolis juhiabi erialal. Metsaühistus tegeleb Marge metsahaldusprogrammi täiustamise, tekkiva dokumentatsiooni, kommunikatsiooni, jahinduslepingute ning osaliselt ka raamatupidamisega. Tema hobideks on mets (nii jahil käik, matkad, kui ka lastega marjul käimine) ja rahva- ning showtants.

Avasime Viljandis kontori, et olla metsaomanikele lähemal ja kättesaadavam

Kui senini Viljandimaal võimalik saada metsanduslikku konsultatsiooni Suure-Jaani valla (uue nimega Põhja-Sakala vald) vallamajas, siis nüüd pakume metsaomanikele võimalust tulla Viljandi. Viljandi kontor on avatud iga teisipäev ja reede kell 9-16.00, muul ajal kokkuleppeliselt. Suure-Jaanis jääb vastuvõtt endiselt toimima iga teisipäev kell 9-12.00. Juhatuse esimehe Kadri-Aija Viigi sõnul kuulub Viljandimaa piirkonnast metsaühistusse Ühinenud Metsaomanikud MTÜ märkimisväärne arv metsaomanikke. Ehkki väga palju suhtlemist on telefoni ja maili teel ei saa alahinnata vahetatut kontakti. Eriti oluline on see esmase nõuande küsimise korral kuna kõiki küsimusi ei oska ja ei saa kirja panna. Seega on Viljandis kontori avamine mõistlik samm, mis võimaldab pakkuda kvaliteetsemat teenust olles lihtsamini kättesaadav erametsaomanikele.

ÜMO Viljandi kontoris on eelmise aasta lõpust tööl projektijuht Marge Marjak. Marge on õppinud sekretäri ja personalitööd. Seos metsaga on tal juba gümnaasiumi loodusklassist ja olles 13 aastat aktiivne jahimees. Metsaühistul Ühinenud Metsaomanikud MTÜ on kontorid ja/või vastuvõtukohtad Pärnus, Otepääl, Laates, Suure-Jaanis ja Viljandis. Nii peaks meid lihtsalt leidma iga metsaomanik.

Eelmisel aastal sai Metsaühistu viie aastaseks ja meie liikmeskond on kasvanud üle 700 liikme. Meie eesmärk on olla metsaomanikele võimalikult lähedal ja kättesaadav ning aidata erametsaomanikel majandada oma metsa targalt.

Nii hea, et mõni organisatsioon tuleb ka maainimesele lähemale ütles metsaomanik Villu. Nüüd on „jalavaeva“ hulga vähem ja saab vajalikud asjad Viljandis ära ajada.

Täiendav informatsioon:

Kadri-Aija Viik
5167650

Marge Marjak
53426182

Märk vastutustundlikust
metsandusest

FSC® C-135147

FSC® sertifikaat näitab, et metsaomanik majandab oma metsa vastutustundlikult. Tänaeks kuulub Ühinenud Metsaomanikud FSC® gruppi 51 erametsaomanikku. Esimeste sertifitseeritute metsaomanikega on aasta jooksul liitunud 12 metsaomanikku. See näitab, et sertifikaadi vastu on suur huvi ja sellega vastavuses olemine ei ole keeruline.

13.-14. märtsil toimub iga-aastane korraline audit, kus kontrollitakse meie FSC® grupi vastavust. FSC® standard koosneb kümnest printsiibist, millest osad korralise auditi käigus juhusliku valiku alusel kontrollitakse. Lisaks külastatakse auditi käigus juhusliku valiku alusel mitmeid grupisertifikaadi liikmeid.

Kõikide sertifitseerimist puudutavate küsimustega pöörduda: pilleriin@eestimetsad.ee või +372 5668 6521.

Õiged istutusvõtted

- Kui taimede juured on kuivapoolsed, on hea kui leiad istutatava raiesmiku ääres kas seisva veega kraavi või loodusliku lohu, kuhu taimed enne istutamist panna. Päikese eest varja istutamise ootel olevaid taimi, asetades neile kuuseoksi.
- Metsataime juured ei talu päikese ja tuule kätte jätmist- hoida taimi enne istutamist ämbris, istutamiseks võta neid ämbrist välja ükshaaval.
- Taime liiga pikad juured kärbi nii, et need ei jääks istutusauku kahekorra või maapinnale.
- Istuta taim nii, et taime juurekael jääks mulda mitte rohkem kui 2 cm sügavusele. Taime alumised okkad ei tohi jääda mulla sisse.
- Kui olete otsustanud kasutada looduslikult kasvanud kuusetaimi, tuleb need välja kaevata valgusküllaselt kasvukohalt-metsaservalt või kraavikaldalt. Sobivaimad taimed on 0,3-0,5 m kõrgused, sest pikemad jäävad pärast ümberistutamist kauaks põdema. Kindlasti peab taime ladvavõrse olema pikem kui külgvõrse. Toetust sellise taime istutamisel küsida ei saa.
- Istikud istutatakse labidaauku- nii tagame kuuskedele tulevikuks haruneva juurestiku ja loodetavasti ka suurema tormikindluse tulevikus.
- Kui istutate potitaimi, kasutage alati taimepotiga sobiva mõõduga istutustoru. Toruga istutades saab istutussügavust reguleerida, kui Teil on raiesmikul kaasas mutrivõti.
- Avajuurte seemik istutatakse istutuslõhesse nii, et juured jääksid sirgelt. Taime juurte ümber ei tohi jääda õhku. Istutuslõhe kinni surumist alustatakse nii, et kõigepealt surutakse juured kinni altpoolt, alles seejärel juurekaela juurest. Juurekael võiks jääda 1-2 cm mulla sisse.
- Kontrolli, kas istutatud taim jäi tugevasti kinni, „tutistades“ taime peale istutamist ladvast.
- Külmutatud taimedel laseme kindlasti enne istutamist 4-5 päeva varjulises kohas üles sulada.
- Kui oled istutanud, siis tuleb panustada ka hooldamisele. Kõrgeks kasvanud rohi võib taimekesed lämmatada.

Kuuldud või omal nahal kogetud:

1. Istutasin taimed ning nädala pärast vaatama minnes olid 3 rida metsa äärest justkui üles kistud ja pikali maha visatud. Mingeid loomajälgi ega ära söömise tundemärke ei olnud. Tõenäoliselt on tegemist külmakohrutusega. Külmemates kohtades tuleks istutamisege veidi oodata, kuni hiliskülmad möödunud. Võimalusel võiks istutatud metsakultuuri esialgu sagedamini külastada- seda nii külmade korral kui ka kärsakaohtu silmas pidades. Hiliskülmaohtlikel raiesmikel jäta metsakultuuri hooldamisel esialgu alles mõned lehtpuud- nii väheneb öökülma oht.
2. Pärast istutamist oli kõik korras, kuid juunikuu alguses oli osa taimi kollaseks muutunud. Viimastel aastatel on sagenenud männikärsaka rüüsted. Kui taimekeste juurekaelalt on koor ära söödud ja tüvekese ümber näripuru,

tuleks kaaluda taimekeste pritsimist. Samuti võivad istutatud taimed esimestel aastatel muutuda kollaseks kohtades, kus on liigniiske.

3. Istutasin kuusetaimed varakult ja juuni alguseks olid ilusad rohelised võrsed väljas, kuid nüüd on need närbunud ja longu vajunud – seda ainult ühes kohas. Mets annab küll kasuka, kuid sellest hoolimata on sealgi olemas nn külmalohud. Kui taim on jõudnud juurduda, siis öökülmas hävivad küll noored võrsed, kuid taim jääb harilikult elama.

Ootame ka teid jagama oma kogemusi noore metsa kasvatamisel.

100x100 pesakasti

Kuna on Eesti Vabariigi 100 sünnipäev on sellel aastal palju neid ettevõtteid ja eraisikuid, kes teevad vabariigile sünnipäevakingituse. Eesti Erametsaliit on algatanud projekti „Eesti 100×100 pesakasti erametsa. See on läbi aegade kõige suurem projekt kus on osalised koolid, metsaomanikud, metsaühistud ja ettevõtted.

Koolilapsed valmistavad ühiselt pesakastid, materjaliga varustavad metsaühistud ja toetajad, metsaomanikud annavad võimaluse pesakastid oma metsa üles panna. Kogu tegevust korraldab Metsaühistu.

Pesakastide meisterdamiseks on Erametsaliidu poolt ettevalmistatud juhendid. Täna on Ühinenud metsaomanikud Metsaühistu korraldanud metsapäevad kahe kooliga- Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium ja Surju põhikool. Linde on ootamas 65 pesakasti. 20.märtsil on plaan minna metsa Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi valmistatud 75 pesakastiga. Ootamas on veel Tallinna Westholmi Gümnaasiumi valmistatud.

Kui kevad on juba liiga kiire saabuma, siis on võimalik liituda projektiga ka sügisel.

võtke meiega ühendust kadri@eestimetsad.ee või telefonil 5167650.

Pilte vaadake meie **FB lehelt Ühinenud metsaomanikud** või **EEML pesakastide projekti** Facebooki grupist.

Toetuste taotlemise tähtajad

Kõiki toetuseid saab taotleda vaid metsamaale, mille kohta on **metsaregistris kehtivad inventeerimisandmed.**

Metsa uuendamise toetus – 2018
Pärandkultuuri säilitamise toetus – 2018
Metsamaaparandustööde toetus – 2018
Metsa inventeerimise toetus – 2018
Natura metsa toetus – 4. – 22. aprill
Metsameede – juuni 2018

Palume toetused esitada vähemalt kaks nädalat enne tähtaja lõppu
Taotlustega tegelevad:

Viljandimaal: Pille Udam tel. 5242186 pille@eestimetsad.ee

Valgamaal: Kaja Papagoi tel. 53058890 kaja@eestimetsad.ee

Pärnumaal: Piia Jänes tel. 56203625 piia@eestimetsad.ee

2018. aastal on Narura toetuse taotlemine 4.-23. aprillini

Natura toetuse määrad on:

Natura 2000 alal asuvas ja väljaspool Natura 2000 võrgustiku ala asuvas sihtkaitsevööndis 110 eurot hektari kohta aastas.

Natura 2000 alal piiranguvööndis, hoiualal ja projekteeritava alal kuni 60 eurot hektari kohta aastas.

Alates käesolevast aastast saab Natura taotlust esitada **vaid elektrooniliselt e-PRIA portaalis**. Taotluse esitamiseks on vaja **toimivate sertifikaatidega ID-kaarti koos paroolidega** või mobiil-ID-d.

Metsaomanikul on oluline teada enda **pangakonto numbrit** (koos IBAN tunnuskoodiga) ja **kinnistu katastritunnuseid**.

Paberkaardjal taotluse täitmise ja esitamise **volitus** tuleb saata **ENNE** toetuse taotlemise tähtaega PRIAsse aadressil: Tähe 4, 51010 Tartu

Metsaühistu aitab, soovi korral, taotlust täita ja esitada:

Pärnu, Kerese 4, I korrus:

4-23. aprill tööpäevadel kell 9.00-16.00

Viljandi, Lossi tn 22:

6, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 20. aprill kell 9.00-16.00

Suure-Jaani vallamaja, Lembitu 42, ruum 304:

10, 17. aprill kell 9.00-12.00

Valga vald, Laatre alevik, Kesk tn 11:

9, 16, 23- aprill kell 9.00-16.00

Otepää, Lipuväljak 13, ruum 315:

4, 5, 10, 11, 12, 17, 18, 19 aprill kell 9.00-16.00

koolituskalender 2018

Märts

29. märts 2018 kell 11.00 Otepääl Lipuväljak 13 (III korruse saalis) Talumiskohustus metsaomanikel ja loodusturism metsas

Aprill

Bioloogiline mitmekesisus (Viljandimaal)

Mai

Säästva metsanduse sertifikaadid ja nende vajalikkus (Raplas)

Dendroloogia (Pärnumaal)

Juuni

Metsamajandamise plaani koostamine suurmajandajale

Tööohutus raieöödel alltöövõtjale

Puiduturg

Puiduturu olukord on hetkel väga hea. Hinnad on olnud viimastel kuudel tugevas tõus. Põhjuseks maailmaturu suurenev nõudlus ning kindlasti ka mitmeid kuid kestnud keerulised ilmaolud metsa majandamisel. Praegu oleme olukorras, kus paberipuu hinnad hakkavad lähenema juba peenpalgi hindadele. Näiteks on okaspaberipuit tõusnud aasta tagasi kehtivate hindadega võrreldes ligemale 40%. Sama võib öelda ka kasepaberipuidu kohta. Küttepuidu hinnad on tõusnud ligemale 30%. See loob väga soodsad tingimused ka harvendusraiate läbiviimiseks, kus just paberipuu osakaal on suur. Harvendusraided, mille eesmärk on tegelikult tulevikuks kvaliteetsema metsa kujundamine, on omanikule ka majanduslikult tulusad.

Lisaks kehvema kvaliteediga materjalile on tõusnud ka kuusepalgi ja männipalgi hinnad. Loodame, et tõus ei ole ajutine ja materjali hinnad püsivad.

Juhul kui metsaühistu liige soovib metsamajandamisel kasutada metsaühistu abi, siis tuleks need tööd kindlasti varakult ette planeerida. See annab meil võimaluse vastavalt ilmastiku tingimustele ja metsa olemusele majandamist korraldada. Talved on meil viimastel aastatel väga lühikesed olnud ning selle ajaga jõuab ära teha vaid väikse osa töid. Praegu kõiki omanike poolt planeeritavad töid kindlasti sellel talvel teha ei suuda aga teada tuleks neist kindlasti anda.

Algas Metsanduse arengukava 2030 lähteülesande ettevalmistamine

Eesti Erametsaliit on nimetanud töörühmadesse oma esindajad Kadri-Aija Viik-sotsiaal, Toomas Lemming- kultuur, Mikk Link- majandus ja Ando Eelmaa- ökoloogia.

Kõik head mõtted ja küsimused töörühma liiketele on oodatud.

Ühinenud Metsaomanikud MTÜ kodulehekül: www.eestimetsad.ee